

Порядок проведення атестації педагогічних працівників

Сергій Дятленко, експерт «U-LEAD з Європою»

26 вересня 2023 року

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

MINISTRY FOR
RESTORATION

Про що будемо говорити

1. Особливості проведення атестації педагогічних працівників у 2023/2024 навчальному році відповідно до нового Положення про атестацію
2. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань
3. Організацію роботи атестаційних комісій
4. Запитання-відповіді

Освітні новини

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

Шкільна форма

1. Немає вимог законодавства щодо обов'язковості шкільної форми. [Указ Президента України №417/96 від 12 червня 1996 року «Про шкільну форму для учнів середніх закладів освіти»](#) втратив чинність ще у 2019 році, а разом з ним втратила чинність і [Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження шкільної форми для учнів середніх закладів освіти» від 22 серпня 1996 року](#), прийнята на виконання згаданого Указу.
2. [Ст. 20 Закон України «Про повну загальну середню освіту»](#) визначає, що «Права та обов'язки учнів визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законодавчими актами. Учні можуть мати також інші права та нести обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти».
3. Питання шкільної форми і зовнішнього вигляду може бути врегульовано лише статутом закладу загальної середньої освіти.
4. Для практичного втілення норми статуту мають бути погоджені усіма учасниками освітнього процесу: засновником, адміністрацією школи, батьківською спільнотою і учнями.

Атестація педагогічних працівників. Загальні положення

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

Чи Ви вже брали
участь у
інформаційних
заходах, під час
яких надавалися
роз'яснення щодо
атестації
педагогічних
працівників за
новим
Положенням?

Атестація є обов'язковою для усіх, хто займає посади педагогічних та науково-педагогічних працівників відповідно до Переліку, таких посад затверджених [Постановою КМУ від 14 червня 2000 р. N 963](#)

Атестуються усі не залежно від обсягу педагогічного навантаження, кількості навчальних предметів та форми трудового договору

**Атестуються
усі**

Результати атестації

01

Встановлюється відповідність або невідповідність педагогічного працівника займаній посаді

02

Присвоюється (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєна кваліфікаційна категорія

03

Присвоюється (не присвоюється) педагогічне звання, підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєне педагогічне звання (у разі наявності)

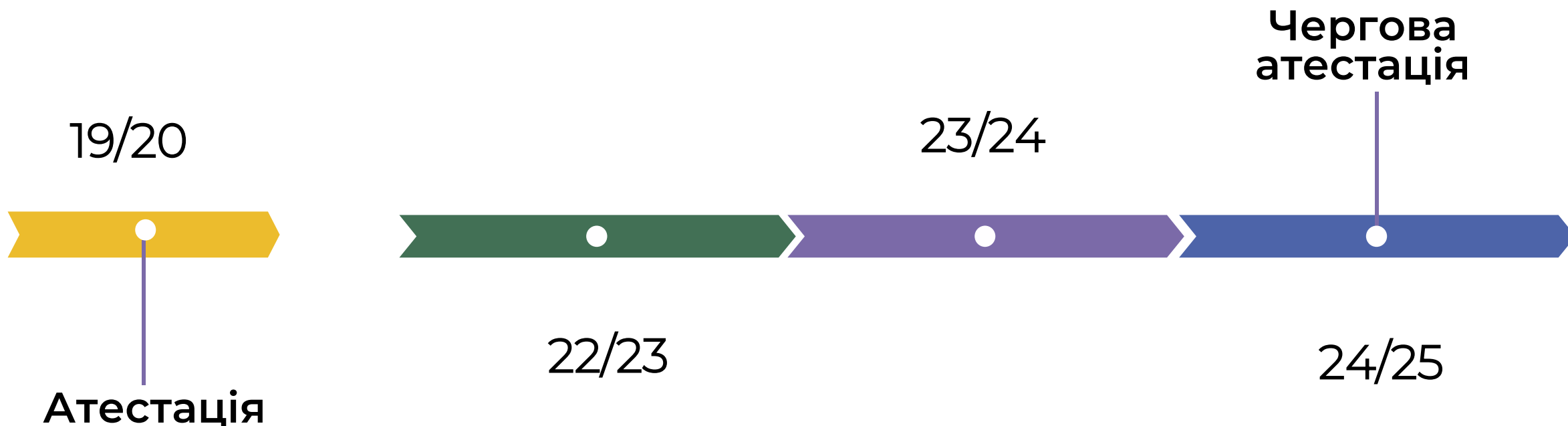
Результати атестації

Педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Наприклад? Напишіть в чаті

Атестація працюючих педагогічних працівників

Кваліфікаційні категорії, педагогічні звання, присвоєні за результатами атестації, проведеної до 1 вересня 2023 року, є дійсними до атестації педагогічних працівників, яка буде проведена згідно термінів, передбачених новим Положенням (1 раз на 5 років).

Атестація новопризначених педагогічних працівників

Атестація педагогічних працівників на новому місці роботи чи на новій посаді проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника **на посаду** і не пізніше двох років. До атестації зберігаються раніше присвоєні кваліфікація та звання

Чергова атестація

Не рідше 1 разу на 5 років.
Може бути перенесена не більше як на 1 рік через обставини, що не залежать від волі працівника та перешкоджають проходженню ним атестації. У такому випадку за педагогічним працівником зберігається раніше присвоєна кваліфікаційна категорія (педагогічне звання) до проходження ним атестації

Позачергова атестація

Може бути з ініціативи педагогічного працівника чи керівника закладу

Може проводитися за ініціативою працівника та/або за однією з таких умов:

1) визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;

2) наявності освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня;

3) **успішного проходження сертифікації**

Умови:

Підвищував кваліфікаційний рівень за останні 5 років перед атестацією (150 годин)

Має відповідний педагогічний стаж щоб претендувати на наступну категорію

Позачергова атестація за ініціативою працівника

Успішне проходження сертифікації

Сертифікація

Сертифікація

Успішне проходження сертифікації зараховується як проходження атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння йому відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання. Присвоєння/підтвердження кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання проводиться без урахування тривалості міжатестаційного періоду, вимог до підвищення кваліфікації та стажу та без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей.

У разі зниження якості педагогічної діяльності педагогічним працівником.

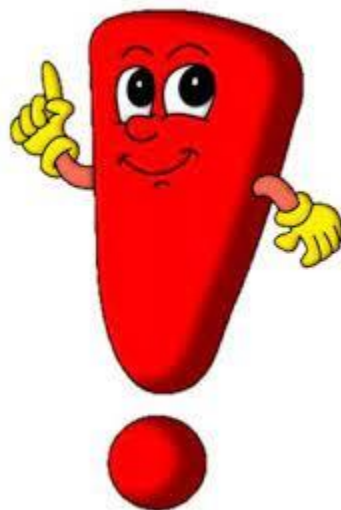
Умови:

Не раніше як через 3 роки після попередньої атестації

**Позачергова
атестація за
ініціативою
керівника**

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників є необхідною умовою атестації

Загальний обсяг підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напряму, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації.

Пам'ятайте, що результати підвищення кваліфікації, отримані поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, мають бути схвалені педагогічною радою закладу

Предмет з якого атестуються

Географія

Педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю

Хімія

Трудове навчання

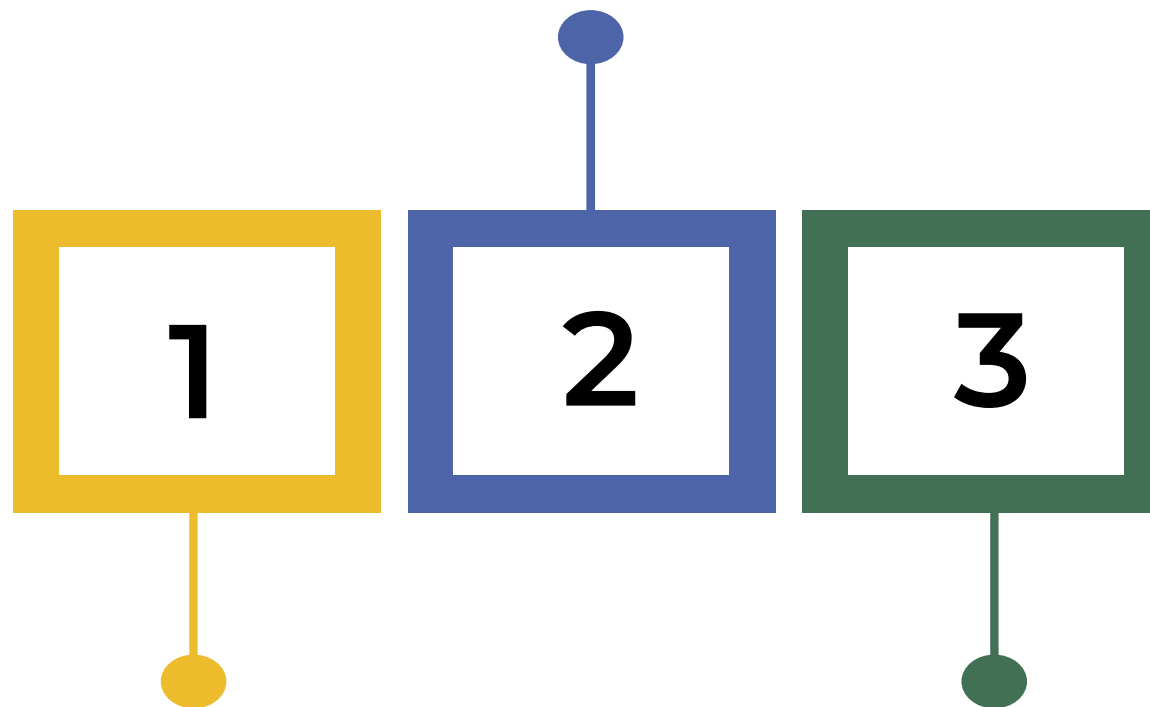
Фізика

Біологія

Образотворче мистецтво

Кваліфікаційна категорія поширюється

На все педагогічне навантаження на час проходження атестації.
Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з інших предметів

На довантажені години з
інших предметів в
міжатестаційний період

На педагогічне навантаження з
того ж предмета чи за тою ж
посадою в іншому закладі за
сумісництвом

Кваліфікаційна категорія поширюється

1

На все педагогічне навантаження на час проходження атестації.
Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з інших предметів (без зазначення строку такого підвищення)

2

На довантажені години з інших предметів в міжатестаційний період.
Без вимоги щодо підвищення кваліфікації з цих предметів

Хто обіймає різні педагогічні посади має атестуватися двічі

**Атестуватися
два рази**

Кваліфікаційні категорії та педагогічні звання

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

Кваліфікаційні категорії

01

Спеціаліст

02

Спеціаліст
другої
категорії

ПЕРЕЛІК
кваліфікаційних
категорій педагогічних
працівників
([постанова КМУ від 23
грудня 2015 р. № 1109](#))

04

Спеціаліст
першої
категорії

03

Спеціаліст
вищої
категорії

Спеціаліст

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень фаховий молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст)

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки.

Спеціаліст другої категорії

Спеціаліст першої категорії

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років.

Педагогічному працівнику, який має освітньо-науковий / освітньо-творчий, науковий ступінь, за результатами атестації без дотримання послідовності на присвоєння може бути присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», за умови наявності в нього стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж один рік.

Спеціаліст вищої категорії

Особи, які не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників, атестуються як педагогічні працівники без дотримання послідовності на присвоєння кваліфікаційної категорії:

«спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи;

«спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років;

«спеціаліст вищої категорії» - не менше семи років.

ПЕРЕЛІК

Педагогічних звань педагогічних працівників
([постанова КМУ від 23 грудня 2015 р. № 1109](#))

Викладач-методист

Учитель-методист

Вихователь-методист

Педагог-організатор-методист

Практичний психолог - методист

Керівник гуртка - методист

Старший вожатий - методист

Старший викладач

Старший учитель

Старший вихователь

Майстер виробничого навчання I категорії

Майстер виробничого навчання II категорії

Педагогічні звання

Педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію **«спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії»** та які зокрема:

упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію);

беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;

Далі

Продовження

були визнані переможцями, лауреатами
всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;

підготували переможців всеукраїнських, міжнародних
олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

* Педагогічне звання «вихователь-методист» може
присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з
фізичної культури дошкільних закладів освіти.

Кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, **як правило**, присвоюють послідовно

Атестаційні комісії

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

Віталій Заритов,
державний експерт
експертної групи з питань
нормативно-правового
забезпечення та
децентралізації в освіті
Директорату шкільної
освіти
Міністерства освіти і науки
України

Бліц-запитання від громад

- Чи буде поширюватися кваліфікаційна категорія на педагогічне навантаження вчителя, який викладає предмети варіативної складової змісту загальної середньої освіти?

- Якщо учитель не має вищої освіти, має педагогічне звання " Старший учитель" , при наступній атестації втрачає звання?

- Чи обов'язково педагогічному працівнику робити самоаналіз своєї роботи? Якщо так, то в якій формі?

- Чи потрібно для присвоєння педагогічного звання "вчитель-методист" відповідати усім чотирьом вимогам, які прописані у п.10 Положення про атестацію педагогічних працівників?

- Чи створюється АК I рівня у закладах, де працює рівно 15 педагогів?

- Хто має атестувати заступників директорів в закладах освіти?

Бліц-запитання від громад

- Які курси має пройти педагог щоб категорія поширювалась на всі предмети, які він викладає? Чи зараховуються тематичні курси? Чи необхідно проходити курси профільні?

- Якщо учитель не має вищої освіти, має педагогічне звання " Старший учитель" , при наступній атестації втрачає звання?

- Скільки атестаційних листів потрібно оформляти на працівника, якщо він читає декілька предметів?

- Людина пропрацювала рік, пішла в декрет, вийшла з декрету і працює три місяці чи ставити людину на атестацію

- Відповідно до Положення з переходом на іншу посаду зберігається категорія та педагогічне звання. А якщо це звання інше: наприклад з учителя та вихователя?

Бліц-запитання від громад

- Чи може член ради трудового колективу бути в атестаційній комісії замість члена профспілки?

- Які документи має подавати педагогічний працівник до атестаційної комісії?

- На яку категорію атестуються вперше: спеціліст чи спеціліст другої категорії

- чи можна атестувати працівника яка перебувала до серпня 2023 року у відпустці по догляду за дитиною до 3-х років

Порядок проведення атестації

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

Створюються атестаційні комісії.

**До
20 вересня**

**До
10 жовтня**

Атестаційна комісія складає і затверджує список педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації в наступному календарному році, строки проведення їх атестації та графік проведення засідань атестаційної комісії.

Визначає строк та адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів (у разі подання в електронній формі).

**До
20 грудня**

Педагогічні працівники подають заяви для проведення позачергової атестації.

Атестаційна комісія затверджує окремий список педагогічних працівників, які підлягають позачерговій атестації, визначає строки проведення їх атестації, подання ними документів та у разі потреби може внести зміни до графіка своїх засідань.

Протягом п'яти робочих днів

Прийняті атестаційною комісією рішення оприлюднюються на вебсайті закладу освіти чи органу управління у сфері освіти

З дня оприлюднення інформації педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи в паперовій або електронній формі, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення.

* Документи з особових справ подавати не треба

За наявності обставин, що унеможливають діяльність атестаційної комісії або педагогічних працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації.

Атестаційна комісія

Атестаційна комісія розглядає документи педагогічних працівників, які атестуються, за потреби перевіряє їхню достовірність, встановлює дотримання вимог Положення, а також оцінює професійні компетентності педагогічного працівника з урахуванням його посадових обов'язків і вимог професійного стандарту (за наявності).

Для належного оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника атестаційна комісія **може** прийняти рішення про вивчення практичного досвіду його роботи. У такому випадку атестаційна комісія має визначити зі складу членів атестаційної комісії членів, які аналізуватимуть практичний досвід роботи педагогічного працівника, а також затвердити графік заходів з його проведення.

Рішення атестаційної комісії

- Рішення про результати атестації педагогічних працівників приймаються атестаційними комісіями:

I рівня - не пізніше 01 квітня;

II-III рівня - не пізніше 25 квітня.

- Атестаційна комісія може запросити педагогічного працівника

- Педагогічний працівник може бути присутнім на засіданні атестаційної комісії

- Представники педагогічних працівників можуть представляти їх інтереси на засіданнях атестаційних комісій

- Рішення атестаційної комісії може бути оскаржене педагогічним працівником

Запитання - Відповіді

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

MINISTRY FOR
RESTORATION

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Якщо вчитель атестується з двох посад в різні роки, то чи треба мати 150 год. на кожну посаду?

ВІДПОВІДЬ:

Підвищення кваліфікації має становити 150 годин за останні перед атестацією 5 років

Загальний обсяг підвищення кваліфікації не залежить від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напряму, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації.

Відтак 150 год сумарного підвищення кваліфікації можуть бути зараховані при атестації на кожну із посад

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Яка комісія атестує заступника директора школи, завідувача філією, завідувача дошкільного підрозділу?

ВІДПОВІДЬ:

Атестаційна комісія I рівня.

Атестаційна комісія II рівня атестує лише керівника (директора)

* Якщо мова не йде про заклади, в яких менше 15 педпрацівників

Запитання від громад

ВІДПОВІДЬ:

В цьому немає жодної потреби, адже це атестаційна комісія I рівня.

ЗАПИТАННЯ:

Чи можуть представники управління освіти бути у складі АТ I рівня ?

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Чи можна атестуватися вчителю, якщо він пропрацював п'ять років вчителем початкових класів у двох навчальних закладах, а продовжив працювати вчителем середніх класів?

ВІДПОВІДЬ:

Вчитель має атестуватися на другий рік своєї роботи на новій посаді (в новому закладі).

При атестації враховується не стаж на посаді, а педагогічний стаж

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Атестація шкільних бібліотекарів

ВІДПОВІДЬ:

Положення про атестацію стосується ПЕДАГОГІЧНИХ працівників.

Для атестації бібліотекарів існує «своє» положення

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Як атестувати викладача без педагогічної освіти?

ВІДПОВІДЬ:

На загальних засадах.

Вчитель може не мати педагогічної освіти. В такому випадку застосовується процедура педагогічної інтернатури (1 рік)

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

1. Яка має бути форма журналу з реєстрації документів секретарем атестаційної комісії? 2. Як затвердити графік заходів щодо вивчення практичного досвіду педагогічного працівника, який атестується?

ВІДПОВІДЬ:

1. Довільна
2. Рішенням АК

Запитання від громад

ВІДПОВІДЬ:

Декретна відпустка не входить до міжтестастаційного періоду

ЗАПИТАННЯ:

Через який термін атестується працівник котрий вийшов із відпустки по догляду за дитиною до трьох років?

Запитання від громад

ЗАПИТАННЯ:

Чи може вчитель без освіти за предметом, який викладає, атестуватися на присвоєння кваліфікаційних категорій?

ВІДПОВІДЬ:

2) педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту

[Наказ МОН 09.09.2022 № 805](#)

Головне

1. Нове положення є децентралізаційним. Воно «опускає» прийняття рішень до рівня школи
2. Атестація є обов'язковою для усіх педагогічних та науково-педагогічних працівників
3. Результати атестації педагогічних працівників поширюються на все педагогічне навантаження, яке мав вчитель (за умови проходження курсів з предметів, що викладаються не за спеціальністю) та на все довантаження в міжатастаційний період (без умов проходження курсів)
4. Педагогічні працівники, що обіймають декілька посад, атестуються за кожною з них. Графік атестації за різними посадами може співпадати, а може різнитися по роках
5. Для присвоєння кваліфікаційної категорії педагогічний працівник має відповідати професійному стандарту, при цьому мають бути витримані умови визначені Положенням для можливості такого присвоєння, якщо це здійснюється не за результатами сертифікації

U LEAD КОНСУЛЬТУЄ

З ЄВРОПОЮ

Facebook

Приєднуйтеся

у Facebook:

<https://bit.ly/U-LEADКонсультаує>

у Telegram:

<https://t.me/+XB75fAZpCABIOGMy>

Отримуйте відповіді на актуальні питання від досвідчених експертів Програми «U-LEAD з Європою»

Telegram

Ministry
of Digital Transformation
of Ukraine

